

Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO)
t.a.v. de Minister mw. mr. drs. M.C.G. Keijzer
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Datum Leusden, datum 17 juli 2025
Kenmerk B20250717001/GD/mvdd
Betreft **Instructieregel Permanente Bewoning ter besluitvorming voor de directie.**

Excellentie,

Hierbij treft u van HISWA-RECRON, de ondernemersvereniging van watersport- en recreatie, onze reactie aan op de consultatie voor de instructieregel aan gemeenten betreffende permanente bewoning.

Inleiding:

HISWA-RECRON herkent de woningnood die u in uw consultatiedocument beschrijft. Iedereen verdient een dak boven zijn hoofd, maar als sector kunnen wij het probleem niet oplossen. De sector wordt al jaren geconfronteerd met woningzoekenden. In zekere mate wordt er ook in voorzien, bijvoorbeeld door middel van transformatie van niet-vitale parken door gemeenten in samenwerking met provincies op plekken waar dat mogelijk is. Dat betreft in alle gevallen het gehele recreatiepark waar al gewoond wordt. Wij voelen mee met hen die een reguliere woning zoeken maar niet vinden of konden vinden. Wij weten dat een onbekend aantal woningzoekenden in strijd met gemeentelijke omgevingsregels op de recreatieparken van onze leden-ondernemers wonen. Al weten die leden dat lang niet van ieder individu afzonderlijk die bij hen 'verblijft'. Wanneer is iemand die een seizoen- of een jaarplek huurt en die veel tijd verblijft op het park een 'gast' en wanneer gaat dat over in permanente bewoning en is die gast opeens een 'bewoner'? Veelal onttrekt zich dat aan de waarneming van de recreatieondernemer. Vaak is dat ook een sluipend proces, zoals bijvoorbeeld bij senioren die langzaam steeds meer tijd verblijven op het recreatiepark en op enig moment hun eigenlijke woning verkopen om dan -zonder toestemming van de recreatieondernemer- gaan wonen op het recreatiepark.

Het niet (meer) hebben van een regulier woonadres onttrekt zich veelal aan de waarneming van recreatieondernemers. Inschrijving in de Gemeentelijke Basisadministratie wordt noch door de recreant, noch de gemeente gecommuniceerd met de recreatieondernemer en als de recreatieondernemer er al achter komt, dan is dat veelal (veel) later.

Permanente bewoning is iets wat je als recreatieondernemer veelal overkomt, niet iets waar je zelf actief aan mee hoeft te werken, wil het zich manifesteren op je vakantiepark.

Het leeuwendeel van de recreatieondernemers maakt deel uit van deze sector, omdat zij wil voorzien in het leveren van een toeristisch product en dienst. Ondernemers willen - met hun personeel - gasten een leuke tijd of verblijf bieden. Dat is hun onderneming, hun werk, dat is hun passie. Het controleren van gasten op de status van hun verblijf behoort niet tot het soort gastheerschap dat zij graag willen uitoefenen.

Het is in de eerste plaats de gast zelf die zich dient te houden aan de afspraken die hij zelf met de ondernemer heeft gemaakt over zijn verblijf, bijvoorbeeld op grond van de RECRON-voorwaarden die permanente bewoning contractueel uitsluit en/of het Parkreglement (en dat dus niet doet) en ook aan gemeenten om bestemmingsplan regels waarmee permanente bewoning zich strijdig verhoudt, te handhaven.

Waarom knellen de beleidsvoornemens met betrekking tot permanente bewoning?

Uw beleidsvoornemens knellen voor recreatieondernemers die niet kiezen voor permanente bewoning, maar daar wel ongewild mee worden geconfronteerd. Dat doet het om de volgende reden:

Oneigenlijk en strijdig gebruik wordt beloond; beginselplicht tot handhaving gemeentelijke regels

- Wij horen bij veel gemeenten dat met deze instructieregel de overtreders eigenlijk wordt beloond. Het gaat dan concreet om overtreding van de Wet BRP en om overtreding van het omgevingsplan door oneigenlijk en strijdig gebruik. Dit staat op gespannen voet met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en tast de geloofwaardigheid van de overheid aan. Gemeenten hebben immers een beginselplicht tot handhaving van hun eigen regels. Daarnaast gaat de instructieregel voorbij aan de positie van de recreatieondernemers en de nu al ontstane praktijk (na het uitroepen van deze instructieregel) waarbij recreatieondernemers tijd, energie en kosten moeten maken omdat “bewoners” zich beroepen op het recht om op een vakantiepark te wonen. Dit kan niet de bedoeling zijn. Mensen die welbewust in strijd handelen met de lokale regels, moeten daar de consequenties van ondervinden. Met deze instructieregel ‘beloont’ de landelijke wetgever burgers die welbewust in strijd hebben gehandeld met gemeentelijke regels, zonder dat er concreet zicht was op legalisatie. Dat concreet zicht op legalisatie is er ook nu nog steeds niet, zodat de geloofwaardigheid van – en het geloof in – de (lokale) overheid met deze instructieregel wordt ondergraven. Als het de landelijke overheid zo uitkomt – nu zij eerder zelf heeft verzaakt om het woningprobleem tijdig te adresseren – worden ‘halverwege de wedstrijd’ de gemeenten nu gedwongen om niet langer hun lokale regels te handhaven. Waarin gerekend wordt op een overheid die de eigen regels handhaaft, is de voorgenomen landelijke instructieregel een ‘one-size-fits-all-oplossing’ voor een probleem dat juist om een gedifferentieerde en lokale oplossing vraagt. Lokale oplossingen zijn goed te realiseren door de gemeenten in overleg met de betrokken recreatieondernemers bij wie het eventueel – op basis van vrijwilligheid - wél mogelijk is om tijdelijke bewoning te realiseren.

Aantasting vitaliteit en ondernemingskracht

- Permanente bewoning en recreatie gaan niet goed samen. De ondernemerskracht en vitaliteit van een recreatiepark wordt aangetast. Een hoge aantrekkelijkheid van vakantieparken is van belang om vitaal te blijven als onderneming. Niemand wil immers in een woonwijk met vakantie. Dat vergt flexibiliteit, investeringen en ruimte, ook om te ondernemen.

De verwachtingen van toeristische gasten zijn hoog, want vakantie is hun 'time of the year'. Permanente bewoning op een park past niet in het beeld dat de consument wenst; het heeft een uitstraling die toeristische gasten niet willen en hen zullen doen besluiten elders heen te gaan, ook naar het buitenland.

- De instructieregel verscherpt het vraagstuk van de vitaliteit van vakantieparken dat al jarenlang op de agenda van de sector, provincies en gemeenten staat. Het gevormde en gevoerde beleid zal naar onze overtuiging niet langer uitgevoerd kunnen worden en het aantal niet-vitale parken zal toenemen. De instructieregel doorkruist deze jarenlange aanpak. Jarenlange inspanningen en opgebouwde gewenning en vertrouwen tussen recreatieondernemers en gemeenten gaat teniet. Wij verwachten dat het stilleggen van de revitalisering- en transformatietrajecten voor een periode van tien jaar niet alleen uitstel betekent, maar in veel gevallen ook afstel om terug te kunnen keren naar recreatief gebruik.

Ongeschiktheid vakantieparken voor permanente bewoning; voorbeelden van praktische problemen

- Vakantieparken zijn veelal niet toegerust voor permanente bewoning. Vakantieparken zijn geen oplossing voor het woonprobleem. Parken zijn veelal niet jaarrond open; zij kennen van oudsher een wintersluiting, mede vanwege bevroeringsgevaar van leidingen en het feit dat veel stacaravans en chalet niet 'winterhard' zijn. Daar hoort bij dat mensen die permanent vakantieparken bewonen meer wassen en afwassen met (meer) verstoppingen van het riool tot gevolg. Het afvalaanbod is hoger en legt druk op de vuilnisafhaaldienstverlening. Het elektriciteitsnet op het park is vaak niet toegerust op het hogere elektriciteitsverbruik van de permanente bewoners, omdat zijn meerdere apparaten aansluiten dan toeristische gasten. Toeristisch verblijf focust op buiten zijn. Permanent verblijf op de inpandige woonfunctie, vaak grote heggen of schuttingen en alles wat daarbij hoort. Als permanente bewoning straks wordt toegestaan dan heeft vergaande gevolgen. Een parkeigenaar mag elektriciteit aanbieden aan toeristen of mensen die tijdelijk verblijven, maar het aanbieden aan huishoudens met een gedoogverblijf is in strijd met de wet en kan tot gevolg hebben dat het gehele netwerk wordt stilgelegd. Permanente bewoners werken en ondernemen. Dat leidt - als het straks zichtbaarder kan wegens de legalisering - tot extra verkeersstromen van leveranciers (klein en groot) met bij behorend afval dat niet op een vakantiepark thuishoort, maar ook woon-werkverkeer in de vroege ochtend en avond. Dit zijn overigens niet-uitputtende voorbeelden waar in de concept-Instructieregel geen rekening mee is gehouden, maar die het wel tot gevolg heeft.

Negatieve impact omgeving, afhankelijke bedrijven

Voor andere bedrijven in de omgeving heeft permanente bewoning ook gevolgen. In dorpen drijven ondernemingen op toeristen, die in het seizoen van Pasen tot eind oktober hun jaar maken op basis van hun omzet gerelateerd aan toerisme. Zoals gezegd, permanente bewoning verandert dat wezenlijk. Permanente bewoning vindt niet plaats uit weelde. Dat verdringt toeristisch verblijf.

Permanente bewoners hebben een ander budget en uitgavepatroon. Dat heeft effect op de bestedingen en werkgelegenheid in de gemeente: zoals de fietsverhuurder, de horeca, de cultuursector en de detailhandel. Deze bewoners bezoeken vaker de verder gelegen Lidl in plaats van de duurdere Spar, die in de kleinere dorpen vaak nog wel zijn gevestigd. De Instructieregel werkt niet alleen ontwrichtend voor vakantieparken zelf, maar ook voor de gemeentelijke toeristische MKB-economie eromheen.

Gebrek aan proportionaliteit/evenredigheid

- De voorgestelde maatregel achten wij niet proportioneel en niet evenredig met de belangen van de sector, de betrokken recreatieondernemer, de provincies en de gemeenten. Ondernemers worden gedurende tenminste 10 jaren (en mogelijk meer) beknot in hun eigendomsrechten en provincies en gemeenten hebben over 10 jaar te maken met veel meer recreatieparken die onvoldoende vitaliteit hebben om weer als recreatiepark te fungeren. Die parken zullen kunnen afglijden naar probleemparken waar ondermijning aan de orde van de dag is.
- Bovendien staat in paragraaf 2.3 van voornoemde Instructieregel o.a.: *“Gemeenteraden kunnen er wel zelf voor kiezen om een ruimere regeling op te nemen, voor zover de werking van de instructieregel hiermee niet wordt belemmerd. Hierbij kan worden gedacht aan regels in het omgevingsplan op grond waarvan óók een andere groep personen permanent in een recreatiewoning mag wonen dan de groep die onder deze instructieregel valt.”*

Dit maakt dat wij ons ernstige zorgen maken over de handhaving door de gemeente in de praktijk. De kans is hiermee immers groot dat gemeenten – o.a. vanwege capaciteitsgebrek – besluiten om het permanent wonen ook t.a.v. anderen niet langer te sanctioneren. In de praktijk zal het immers wellicht lastig zijn om twee regimes te hanteren; a) mensen die onder de instructieregel vallen en b) mensen die pas op een veel later moment permanent zijn komen wonen op het park. Door die toevoeging zouden daarmee onbedoeld gemeenten ervoor kunnen kiezen om ook personen die later ervoor hebben gekozen om permanent op een vakantiepark te wonen te vrijwaren van handhaving. Dat zou een nog veel verstrekender negatief effect hebben, welk effect nooit bedoeld is, nu het er in essentie om is gegaan dat mensen die al langer woonachtig waren niet gedwongen worden om te vertrekken. Deze toevoeging dient naar onze mening daarmee per definitie geschrapt te worden, teneinde de juiste verwachtingen te wekken richting opportunistisch ingestelde personen of adviseurs die menen ook nu alsnog ervoor te kunnen kiezen om ongehinderd op een recreatiepark te gaan wonen, zonder dat daar op gehandhaafd wordt.

Open-einde; geen exit-strategie; verwacht gebrek aan handhaving ‘meelifters’

- De Instructieregel geeft ook geen inzicht hoe over 10 jaar de situatie weer teruggebracht wordt naar de oorspronkelijke situatie en eigenlijke functie van het park. Hoe de wetgever dat begeleidt en daar verantwoordelijkheid voor neemt.

De 'way out' is niet duidelijk en wordt daarmee volledig bij de ondernemer neergelegd. Evenmin voorziet de Instructieregel in 'de tussentijd'. Er zullen ook mensen tussen kruipen die niet tot de doelgroep behoren die bijvoorbeeld niet voor de peildatum al inschreven stonden of woonachtig waren. Die kunnen gewoon gehandhaafd worden, zou je kunnen veronderstellen, maar welke gemeente gaat daar zijn beperkte capaciteit aan besteden? Die zullen inzetten op beleidsterreinen waar ze wel effectief kunnen handhaven. Met andere woorden: de peildatum behelst een schijnvoorwaarde. Gemeenten zullen helemaal niet meer handhaven op vakantieparken, waardoor de verloedering alleen maar ernstiger wordt en de vitaliteit versneld afneemt.

Ondermijning

- Er zijn helaas veel negatieve voorbeelden waarbij permanente bewoning zorgt voor toenemende ondermijning en ongewenste situaties. We hoeven enkel te wijzen op de veelheid aan problemen die speelden bij 'Fort Oranje', maar ook bij gemeenten als Terneuzen en Asten. Het kost enorme bestuurlijke inspanning om die uitwassen het hoofd te bieden en ook HISWA-RECRON spant zich in om een neerwaartse gang van recreatiebedrijven door verminderde toeristische aantrekkelijkheid tegen te gaan. Niet voor niets heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid een vertrouwenspersoon aangesteld voor de recreatiesector om ondernemers te begeleiden die worden geconfronteerd met ondermijningen en criminaliteit op vakantieparken ten koste van de vitaliteit.

Indruisen tegen handhavingsbeleid; miskenning privaatrechtelijke verhoudingen en rechtspraktijk

- De voorgenomen instructieregel druist in tegen het instrumentarium en handhavingsbeleid dat gemeenten hebben in het kader van hun omgevingsrechtelijke taken. De regel druist ook in - respectievelijk maakt inbreuk op- de privaatrechtelijke afspraken tussen ondernemer en gast. Weliswaar wordt in de concept-instructieregel opgemerkt *"dat het toepassing van deze instructieregel reeds bestaande privaatrechtelijke overeenkomsten niet wijzigt. Als uit bijvoorbeeld een huurovereenkomst voor een recreatiewoning volgt dat permanente bewoning daarin niet is toegestaan, maar daarvan toch sprake is, dan passeert deze instructieregel deze privaatrechtelijke overeenkomst niet. In zo een geval het aan de verhuurder en de huurder om, binnen de grenzen van het huurrecht, tot een oplossing te komen. Hiermee zijn de gevolgen voor parkeigenaren of verhuurders van vakantiewoningen ingeperkt."* Deze opmerking uit de instructieregel gaat echter volledig voorbij aan de rechtspraktijk. Die is namelijk doorgaans zo, dat als de recreatieondernemer erachter komt dat een gast permanent woont op zijn park en hij die gast daarop aanspreekt en aanzegt dat dit mogelijk tot beëindiging van de overeenkomst kan leiden, de recreatieondernemer in alle gevallen te maken krijgt met advocaten en dagvaardingen gericht tegen een dergelijke beëindiging. Ongewild worden recreatieondernemers voortdurend betrokken in procedures die -nota bene- het gevolg zijn van het niet-nakomen van afspraken door de recreant.

- Het is aan de rechter om in dit soort zaken een oordeel uit te spreken en het is zeer onzeker of de rechter de eigendoms- en exploitatiebelangen van de recreatieondernemer en de gemaakte privaatrechtelijke afspraken laat prevaleren boven het woonbelang van de recreant.

Recreatieondernemers dragen opeens risico voor gevolgen van gebrekkige overheidshandhaving

- Recreatieondernemers zijn gastheren en -vrouwen, geen semi-handhavers die dagelijks over hun park lopen om op te treden tegen gasten die 'er de laatste tijd wel wat veel is of lijkt te zijn'. Iemand waarvan de ondernemer niet weet dat die zich ingeschreven heeft bij de gemeenten. De recreatieondernemer zou erop mogen vertrouwen dat een gemeente geen personen inschrijft op een adres waar gerecreëerd wordt, waar niet gewoond mag worden en dat de gemeente haar handhavende rol daarin neemt en de gevraagde inschrijving weigert. Recreatieondernemers hebben zich altijd beschermd gewaand door het omgevingsplan van de betreffende gemeente, waarin bewoning aangemerkt is als oneigenlijk gebruik. De handhavende taak die gemeenten hebben ten aanzien van wonen terwijl de bestemming dat niet toelaat, wordt in de instructieregel vervangen door de recreatieondernemer voor te houden dat hij kan terugvallen op de privaatrechtelijke voorwaarden in de overeenkomst. Deze zijn immers niet bedoeld om bestemmingsplanregels te handhaven. Ondernemers worden op kosten gejaagd doordat zij door recreanten en advocaten in kostbare procedures worden betrokken. De gevolgtrekking dat: *"hiermee de gevolgen voor parkeigenaren of verhuurders van vakantiewoningen [zijn] ingeperkt"* is te simpel, te opportuun en evident onjuist voorgesteld.

Volledige miskennis eigendomsrecht recreatieondernemer

- De voorgenomen Instructieregel beschrijft dat een aantal (milieu)regels die gelden als EVRM-rechten, voor mensen die onder de vlag van de instructieregel permanent mogen wonen op een recreatiepark, niet (meer) van toepassing zijn. Anderzijds maakt de instructieregel naar onze overtuiging echter ook inbreuk op één van de meest belangrijkste rechten uit ons recht en het EVRM-recht, te weten het eigendomsrecht van de recreatieondernemer. Dat wordt volledig miskend. Er wordt niets over opgemerkt in de Instructieregel. Het recht op huisvesting van de recreant gaat in de instructieregel boven het eigendomsrecht van de recreatieondernemer. Het (vrije) beschikkingsrecht over zijn eigendom, noodzakelijk voor de continuïteit en toekomst van het recreatiebedrijf, wordt hem voor de komende 10 jaar of langer ontnomen.
- Wij vragen ons zeer af of de instructieregel daarmee niet op gespannen voet staat met artikel 1 eerste protocol EVRM en met de [Handreiking eigendomsrecht onder het EVRM](#): de eigen regels van diezelfde overheid. Daarin lezen wij *"Overheidsbeleid kan op twee manieren een inmenging betekenen op eigendomsrechten: door regulering en ontneming. Bij regulering worden de gebruiksmogelijkheden van het eigendom beperkt maar gaat het beschikkingsrecht daarover niet geheel verloren. Een voorbeeld van regulering is het bestemmingsplan. Bij ontneming gaat het beschikkingsrecht over het eigendom verloren. Een klassiek voorbeeld hiervan is onteigening."*

Regulering en ontneming zijn echter niet volledig gescheiden categorieën, zo is er bijvoorbeeld ook 'de facto ontneming'. Daarbij gaat het om de situatie dat de overheid strikt genomen het eigendom niet afneemt, maar in feite wel het beschikkingsrecht verloren gaat. Het belang van het onderscheid tussen regulering en ontneming zit er met name in dat ontneming een verdergaande inbreuk is op het eigendomsrecht. Bij ontneming ontkomt men daarom vrijwel nooit aan het financieel compenseren van de getroffen en, terwijl dit bij regulering wel mogelijk is." Ook: "Wanneer sprake is van een inmenging in het eigendomsrecht, doorloopt het EVRM een vaste route om te toetsen of er een rechtvaardiging is voor die inmenging: - Is de inmenging bij wettelijk voorschrift voorzien? (Rechtszekerheid, verbod van willekeur). Bij het EVRM gaat het om een materieel wetsbegrip, dus ook AMvB's, ministeriële regelingen en gemeentelijke verordeningen gelden als wettelijke voorschriften. De toepasselijke nationale regeling moet voldoende toegankelijk, precies en voorzienbaar zijn. - Is met de inmenging een gerechtvaardigd algemeen belang gediend?"

- Op pagina 15 van het consultatie document staat: *"Het staat gemeenten daarnaast vrij om gedurende de periode van tien jaar met de zittende permanente bewoners van het recreatiepark te bespreken in hoeverre revitaliserings- of transformatietrajecten reeds in gang kunnen worden gezet, als daar consensus over kan worden bereikt. Indien een gemeente van plan is om de permanente bewoning na het verstrijken van de termijn van de instructieregel niet langer toe te staan, doet de gemeente er goed aan hier tijdig over te communiceren met de permanente bewoners, en hen begeleiding te bieden bij het vinden van alternatieve woonruimte".* Dat is niet alleen aan gemeenten. Ook parkondernemers – als eigenaren van het park - gaan hierover. Dat wordt miskent in de instructiebrief. Voor de tussentijd van tien jaren maakt de instructiebrief gemeenten en vakantiepark ondernemers volledig afhankelijk van de nieuwe, gelegaliseerde permanente bewoners. Ook in hun eigendomspositie ten aanzien van het park. Alsof zij nu de baas zijn op het vakantiepark. Hun instemming is opeens leidend. Niet de ondernemer die eigenaar is van zijn park of de gemeente die verantwoordelijk is voor goede ruimtelijke ordening. Dát is 'de facto ontneming'. Dat kan niet de bedoeling zijn. Voor HISWA-RECRON en haar leden die voor de peildatum al eigenaar waren van het recreatiebedrijf c.q. de gehuurde grond waarop het recreatieobject is opgesteld, was niet voorzienbaar dat de instructieregel inbreuk zou maken op het eigendom van hun ondernemingen en hun terreinen. Bovendien zijn recreatieondernemers niet eens gevraagd een rol te spelen in de totstandkoming van de concept-regel. En een verwijzing naar de RECRON-voorwaarden kan niet kwalificeren als rechtvaardiging van de inbreuk op het eigendomsrecht; van een 'Fair Balance', tussen algemeen belang en de inmenging/inbreuk op het eigendomsrecht van de recreatieondernemer is volgens ons geen sprake en dit maakt de instructieregel in juridische procedures kwetsbaar. Wij wijzen in dit kader op de vorengenoemde handreiking en richtlijnen rond 'Fair Balance'.

Het Rijk stelt niets tegenover de inbreuk op het eigendomsrecht of de facto ontneming en laat de permanente bewoning volkomen ten nadere van de parkeigenaar komen. De voorgenomen Instructieregel roept grote zorgen op over proportionaliteit, uitvoerbaarheid en de risico's van ongewenste neveneffecten.

Vrijwilligheid/schriftelijke toestemming

De instructieregel heeft uitsluitend publiekrechtelijke werking. Daarom is het van belang dat de aanvrager van de vergunning voorafgaand aantoont dat het beoogde gebruik niet in strijd is met geldende privaatrechtelijke afspraken, zoals vastgelegd in overeenkomsten, statuten of bijvoorbeeld de algemene voorwaarden van de HISWA-RECRON. Deze verplichting voorkomt situaties waarin burgers een vergunning verkrijgen die zij civielrechtelijk niet kunnen effectueren, met rechtsongelijkheid, geschillen of aansprakelijkheidsclaims tot gevolg.

Met deze bepaling wordt uitvoering gegeven aan het zorgvuldigheidsbeginsel (artikel 3:2 Awb) en wordt voorkomen dat het bevoegd gezag vergunningen verleent waarvan op voorhand duidelijk is dat deze niet uitvoerbaar zijn. De verantwoordelijkheid voor het aanleveren van de juiste documenten ligt bij de aanvrager.

Suggestie voor toevoeging:

Aanvullend artikel 'geen privaatrechtelijke belemmeringen'

- In het omgevingsplan wordt bepaald dat de aanvraag tot vergunningverlening als bedoeld in artikel 5.161f slechts in behandeling wordt genomen indien uit de aanvraag blijkt dat geen privaatrechtelijke belemmeringen bestaan die het beoogde gebruik als woonruimte in de weg staan. De aanvrager toont dit aan door overlegging van:
 - Een verklaring van de eigenaar van het recreatieondernemer, de recreatiewoning en het perceel waaruit blijkt dat bewoning is toegestaan;
- Permanente bewoning zou mogelijk kunnen zijn op een vakantiepark als de Parkeigenaar toestemming heeft gegeven aan de bewoner die (alsnog) blijkt uit een schriftelijk goedkeuringsdocument. Parkeigenaren die er in mee willen gaan, kunnen erin meegaan. Het overvalt hen dan niet meer. Parkeigenaren die nooit toestemming hebben gegeven of hebben willen geven worden beschermd tegen illegaal gebruik. Speciaal vragen we aandacht voor recreatieondernemers die eerder – bijvoorbeeld voor korte termijn – hebben willen helpen voor een acute situatie en toestemming hebben gegeven, terwijl het vinden van een vaste plek nadien moeilijk bleek en die niet wisten dat ze op basis van deze Instructieregel – nota bene voor 10 jaar - aan de situatie vast blijken te zitten. De vrijwillige medewerking is voor HISWA-RECRON cruciaal. Biedt ruimte voor permanente bewoning als de recreatieondernemer een schriftelijke toestemming heeft afgegeven die is gedateerd na de datum van de publicatie van de concept-Instructieregel.

Afsluitend

Wij verzoeken u met klem om:

- Af te zien van de invoering van deze instructieregel en het 'rücksichtlos' ingrijpen in eigendomsverhoudingen van recreatieondernemers ten aanzien van hun vakantie- of recreatieparken. Recreatieondernemers geven immers uitvoering aan uw grondwettelijke taak ex. Art. 22 lid 3 Grondwet om voorwaarden te scheppen voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding; Zet daarentegen in op versnelde transformatie van niet-vitale recreatieve/semi-woonparken die de toeristische functie van vrijetijdsbesteding niet meer dragen;
- De besluitvorming hierover over te laten aan een volgend kabinet;
- In overleg met de sector te zoeken naar maatwerkoplossingen op basis van vrijwilligheid, planmatigheid en mét respect voor het eigendom van het recreatiepark en de onderneming (bijvoorbeeld via het principe 'één park, één plan') met ondernemers die een *bewuste* keuze willen maken voor transformatie van een (deel van het) park met (enkel) permanent verblijf, waarbij de parkeigenaar/recreatieondernemer omwille van zijn eigendom juist schriftelijke toestemming dient te hebben gegeven, of alsnog wil geven, herbevestigd op een datum van na de publicatie van het concept van de Instructieregel. Dit in verband met de omstandigheid dat een ondernemer die wilde bewilligen in een kort verblijf toen niet bewust was van de duur van het voornemen van uw Instructieregel met een terugwerkende periode van 10 jaar);
- Recreatieondernemers geen schade te berokkenen;
- Te schrappen dat gemeenten is toegestaan om ook een bredere doelgroep onder de regeling te laten vallen;
- Voor zover er sprake is van een mengvorm van verblijfsvormen op één park (toeristische én permanent) dient er aandacht in de instructieregel wordt gegeven hoe aan het einde van de toepasselijkheid daarvan permanente bewoning (kan) word(t)(en) beëindigd en welke rol de overheid daarbij neemt. Bij het maken van inbreuk ontstaat immers ook een ongedaanmakingsverplichting;

Recreatieondernemers zijn bereid mee te denken, maar willen dit doen vanuit maatwerkoplossingen en hun eigen kracht en verantwoordelijkheid voor hún park, maar niet onder druk van eenzijdige, generieke maatregelen, waarbij ernstige inbreuk wordt gemaakt op hun eigendom of (rechts)positie.

Met vriendelijke groet,
Namens HISWA-RECRON

G.H.J.C. Dijks, directeur
C.c.: Interprovinciaal Overleg, Vereniging van Nederlandse Gemeenten